

UDDANNELSE 28. februar 2022

Tilgang til velfærdsuddannelserne fordelt på karakterer

To pct. af de 19-24-årige tilgår en af de fire velfærdsuddannelser om året. Tilgangen er størst blandt de 19-24-årige, der tilhører den nederste halvdel af karakterfordelingen. Det gælder både, når man ser på karakterer fra afgangsprøven i dansk og matematik i 9. klasse, og når man ser på gennemsnittet fra de gymnasiale uddannelser. Når det gælder folkeskolekaraktererne, ser det ud til, at der er sket et skift, sådan at færre fra toppen af karakterfordelingen tilgår en velfærdsuddannelse i dag. Forskellen mellem tilgangen blandt den øverste halvdel og den nederste halvdel er klart størst, når man ser på gymnasiekaraktererne. Her er tilgangen dobbelt så stor blandt de unge, der tilhørte den nederste halvdel af karakterfordelingen.

Kontakt

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

ANALYSE

Udarbejdet af

Mie Dalskov Pihl

Chef for registeranalyse

Anton Lykketoft

Stud.polit.

Rasmus Salmon

Cand.polit.

Hovedkonklusioner

- 2,3 pct. af de 19-24-årige tilgik i 2020 en af de fire velfærdsuddannelser; lærer, sygeplejerske, socialrådgiver og pædagog.
- Den samlede tilgang blandt 19-24-årige har ligget nogenlunde stabilt på de to pct. siden 2010. Tilgangen er dog steget for de 22-24-årige, men faldet for de yngre alderstrin.
- I dag er gennemsnittet fra afgangsprøven lavere blandt de unge, der tilgår en velfærdsuddannelse end for 19-24-årige generelt, og tilgangen er faldet for de unge, der tilhørte de øverste dele af karakterfordelingen. Omvendt er tilgangen steget for de unge, der tilhørte den nederste halvdel af karakterfordelingen. Mere end halvdelen af de unge, der tilgik en velfærdsuddannelse i 2020, kom fra den nederste halvdel af karakterfordelingen.
- Unge, der tilgår en velfærdsuddannelse, har lavere gennemsnit fra deres gymnasiale uddannelse end andre unge med en gymnasial uddannelse. Andelen af unge, der tilgår en velfærdsuddannelse, er dobbelt så stor blandt de unge, der lå i den laveste halvdel af karakterfordelingen, sammenlignet med dem, der lå i den øverste halvdel. Syv ud af ti af de unge, der tilgår en velfærdsuddannelse, tilhørte den nederste halvdel af fordelingen i gymnasiet.

Analysen er lavet i samarbejde med FH

Tilgang til velfærdsuddannelserne fordelt på karakterer

AE har i samarbejde med FH undersøgt tilgangen til velfærdsuddannelserne blandt 19-24-årige. Formålet med analysen er at undersøge, hvor stor en andel af de 19-24-årige, der tilgår velfærdsuddannelserne fordelt på en række forskellige baggrundsfaktorer. I denne analyse belyses tilgangen fordelt på afgangsprøvekarakterer i 9. klasse og gennemsnit fra en gymnasial uddannelse.

Velfærdsuddannelserne omfatter i analysen uddannelserne til folkeskolelærer, pædagog, socialrådgiver og sygeplejerske.

Analysen viser tilgangen til velfærdsuddannelserne i 2010, 2015 og 2020 for de 19-24-årige i befolkningen pr. 1. januar året efter dvs. 2011, 2016 og 2021.

Tilgangen til uddannelserne er opgjort som tilgangen i skoleårene 2020, 2015 og 2010 opgjort fra 1. oktober året før til 30. september i året. Formålet med analysen er ikke en totalkortlægning af tilgangen til uddannelserne, men i stedet at undersøge tilgangen blandt forskellige grupper af unge.¹

Del A viser den årlige tilgang til velfærdsuddannelserne fordelt over tid og på alder. Del B viser tilgangen fordelt på karakterer fra folkeskolens afgangsprøve i 9. klasse, mens del C viser tilgangen fordelt på gennemsnittet fra den gymnasiale eksamen blandt de unge, der har en gymnasial uddannelse.

A - Årlig tilgang fordelt på alder

Tabel 1 viser, at 2,3 pct. af de 19-24-årige tilgik en af de fire velfærdsuddannelser i 2020. Det svarer til, at 9.160 19-24-årige tilgik en velfærdsuddannelse i 2020.

Tilgangen er størst på pædagoguddannelsen og sygeplejerskeuddannelse med 0,7 pct. af de 19-24-årige for hver af de to uddannelser, mens tilgangen til læreruddannelsen svarer til 0,5 pct. og socialrådgiveruddannelsen svarer til 0,3 pct. af årgangen.

Tilgangen til velfærdsuddannelserne har ligget stabilt, når man ser på den relative andel. Ser man på de enkelte uddannelser, så er tilgangen til sygeplejerske- og socialrådgiveruddannelsen vokset med 0,1-procentpoint siden 2010, mens tilgangen til læreruddannelsen er faldet 0,2-procentpoint og tilgangen til pædagoguddannelsen er faldet 0,1-procentpoint.

TABEL

To pct. af de 19-24-årige tilgår en velfærdsuddannelse

Tabellen viser antallet og andelen af de 19-24-årige, der tilgår en velfærdsuddannelse i løbet af et år.

	Antal			Andel		
	2010	2015	2020	2010	2015	2020
Sygeplejerske og sundhedspleje (1)	2.230	2.300	2.830	0,6%	0,6%	0,7%
Socialrådgiver (2)	790	940	1.170	0,2%	0,2%	0,3%
Folkeskolelærer (3)	2.430	2.060	2.140	0,7%	0,5%	0,5%
Pædagog (4)	2.990	3.180	3.020	0,8%	0,8%	0,7%
Velfærdsuddannelser i alt (1+2+3+4)	8.440	8.480	9.160	2,3%	2,0%	2,3%
Ikke velfærdsuddannelse	363.050	405.860	396.030	97,7%	98,0%	97,7%
I alt	371.490	414.340	405.190	100,0%	100,0%	100,0%

Anm.: Blandt alle 19-24-årige i befolkningen 1. januar året efter er det undersøgt, hvor mange, der tilgår en af de fire velfærdsuddannelser i løbet af skoleåret 2010, 2015 og 2020.

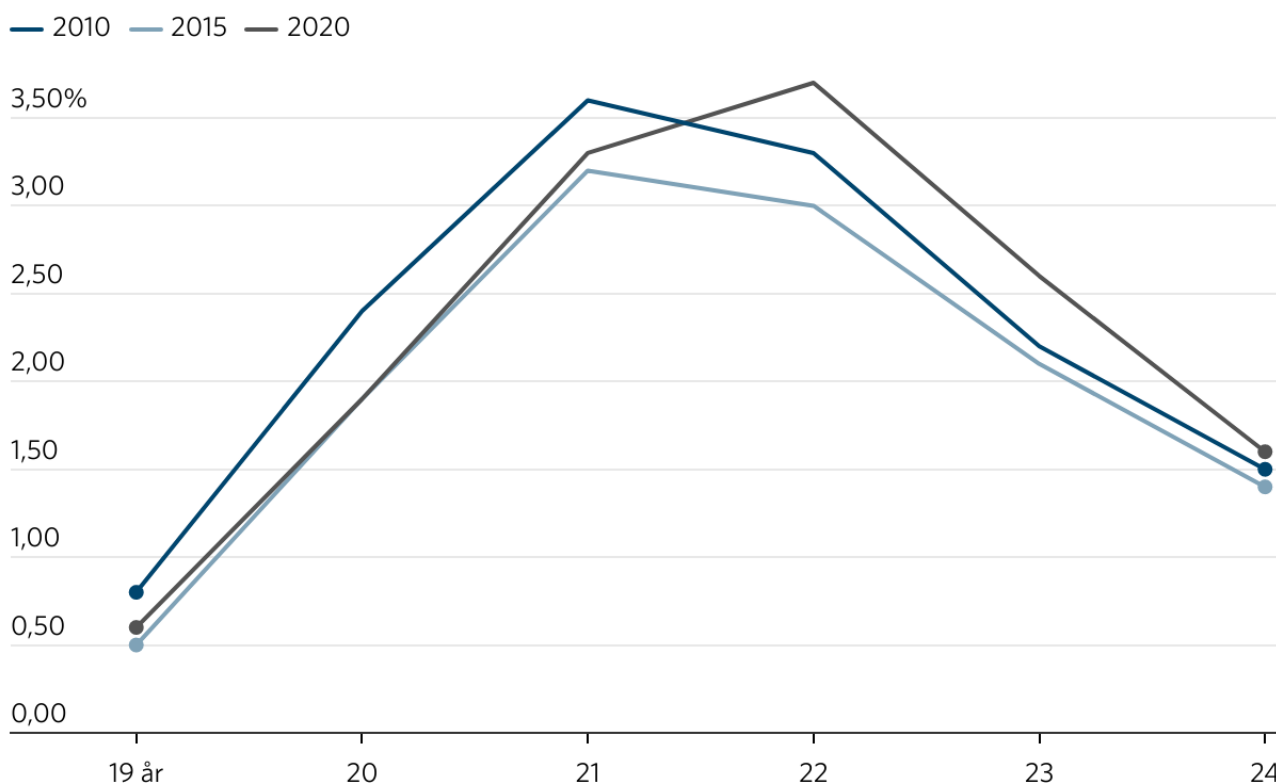
Tabel: • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata

Figur 1 viser tilgangen til velfærdsuddannelserne fordelt på aldersgrupper over tid. Det ses, at den største relative tilgang i 2020 ses blandt de 22-årige (3,7 pct.). Tidligere var tilgangen størst blandt de 21-årige. Generelt viser figuren, at andelen, der tilgår en af de fire velfærdsuddannelser, er steget blandt de 22-24-årige og faldet blandt de 19-21-årige.

FIGUR 1

Størst tilgang til velfærdsuddannelserne blandt 22-årige, og de unge, der tilgår er blevet ældre

Figuren viser andelen i hver aldersgruppe, der tilgår en velfærdsuddannelse i løbet af skoleåret. Blandt 19-24-årige.

Grafik: • Kilde: AE pba. Danmarks Statistiks registerdata

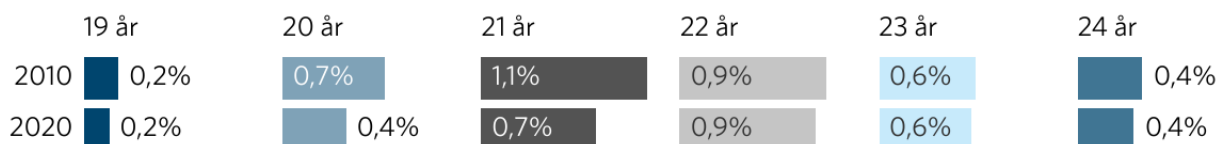
Figur 2 viser udviklingen i andelen, der tilgår en velfærdsuddannelse fordelt på alder og enkeltuddannelse. Det ses at den øgede tilgang til socialrådgiveruddannelsen og sygeplejerskeuddannelsen, er relativt bredt funderet på alderstrin, mens den dalende tilgang til pædagog- og læreruddannelsen primært er sket blandt de yngste.

FIGUR 2

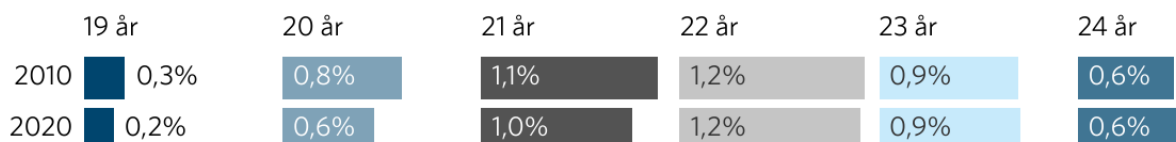
Udvikling i tilgang pr. årgang og uddannelse

Figuren viser andelen af en årgang, der tilgår en velfærdsuddannelse pr. år.

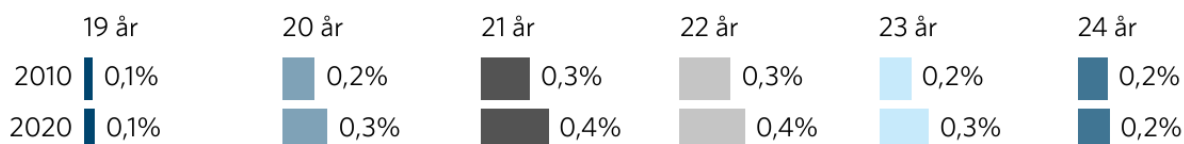
Folkeskolelærer

Pædagog

Socialrådgiver

Sygeplejerske

Grafik: • Kilde: AE pba. Danmarks Statistiks registerdata

Boks 1: Sådan har vi gjort

Del A viser, hvor stor en andel af de 19-24-årige, der i 2010, 2015 og 2020 tilgår en velfærdsuddannelse. Analysen omfatter personer med bopæl i Danmark pr. 1. januar 2021, 2016 og 2011. Tilgangen er opgjort som dem, der tilgår en af de fire velfærdsuddannelser i løbet af et studieår. Et studieår kører fra oktober måned året før til september måned i året. Det betyder at tilgangen for 2021 er opgjort fra oktober 2019 til september 2020. Alder er opgjort ultimo året, dvs. 2020, 2015 og 2010. Det er desuden et krav at man også boede i Danmark det år, man fyldte 15 år.

Del A bygger således på 360-405.000 personer pr. år.

De fire velfærdsuddannelser er defineret således:

Pædagog – DISCED undergruppe "502015 Pædagog, MVU"

Lærer- DISCED undergruppe "502020 Folkeskolelærer, MVU"

Sygeplejersker - - DISCED gruppe "50893510 Sygepleje og sundhedspleje, MVU"

Socialrådgiver – DISCED undergruppe "503840 Socialrådgivning og formidling, MVU"

B - Folkeskolekarakterer

I dette afsnit har vi undersøgt tilgangen ud fra gennemsnittet ved afgangsprøverne i dansk og matematik. Der er lavet et simpelt gennemsnit ud fra afgangsprøverne i 9. klasse. Opgørelsen er lavet for de 19-24-årige, der har oplysninger om afgangsprøvekarakterer i dansk og matematik fra 9. klasse.

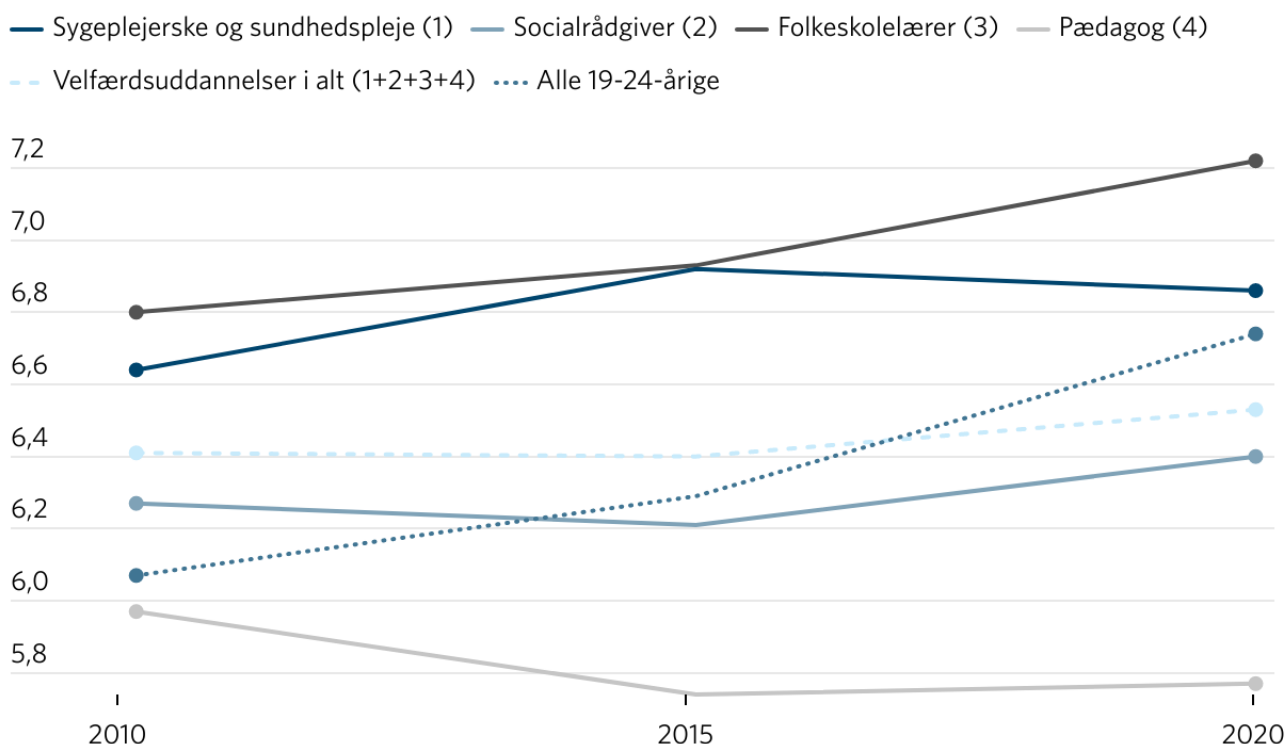
Figur 3 viser gennemsnittet i dansk og matematik fra afgangsprøverne i 9. klasse blandt de unge, der er tilgået en af de fire velfærdsuddannelser og for alle 19-24-årige. Det ses, at gennemsnittet i dansk og matematik for alle 19-24-årige er steget fra 6,1 til 6,7. Blandt de unge, der er tilgået en velfærdsuddannelse, er gennemsnittet ikke steget lige så meget. Her er det gået fra 6,4 til 6,5, og dermed har de unge, der tilgår en velfærdsuddannelse i 2020 et lavere gennemsnit end 19-24-årige samlet set. I

2010 var det omvendt, her havde de unge, der tilgik en velfærdsuddannelse et gennemsnit, der var større end blandt unge samlet set.

FIGUR 3

Udvikling i karaktergennemsnit fra afgangsprøven i 9. klasse i dansk og matematik

Figuren viser gennemsnittet i dansk og matematik fra afgangsprøverne i 9. klasse blandt alle 19-24-årige og blandt dem, der tilgår en af de fire velfærdsuddannelser. 7- trinsskala.

Anm.: Figuren omfatter 19-24-årige, der har oplysninger om afgangsprøvekarakterer i dansk og matematik. Simpelt gennemsnit.

Grafik:

Det er også undersøgt, hvor stor en andel af de unge, der lå i toppen af karakterfordelingen på deres årgang i de forskellige år, der er tilgået en velfærdsuddannelse. Figur 4 viser, at omkring én pct. af den tiendedel af de unge, der havde de højeste karakterer, søgte en velfærdsuddannelse i 2020. Det er cirka 0,5-procentpoint mindre end i 2010, hvor det samme gjaldt 1,5 pct. Samme udvikling ses når det handler om, hvor mange, der tilgår velfærdsuddannelserne blandt de unge, der lå i top 20 pct. I 2020 tilgik 1,4 pct. af de unge, der lå i top 20 pct., en velfærdsuddannelse. I 2010 var det 2,2 pct.

Det ses, at velfærdsuddannelserne samlet set rekrutterer en større andel af de unge blandt dem, der lå i den nederste halvdel af karakterfordelingen. 2,6 pct. af de 19-24-årige, der lå i den nederste halvdel af

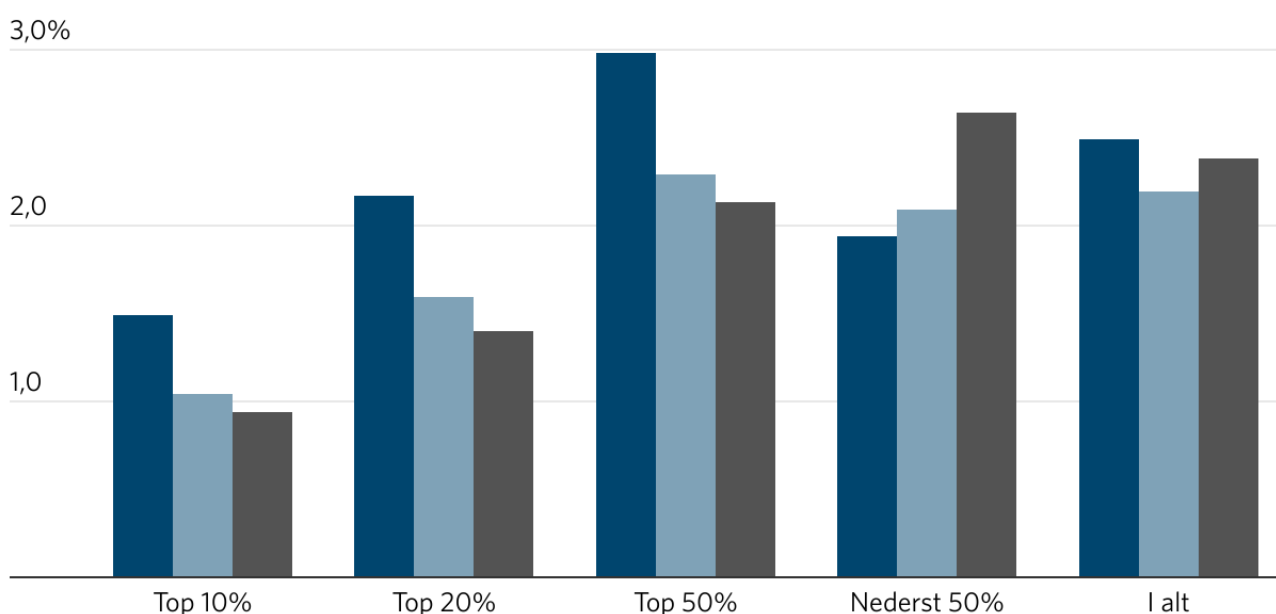
karakterfordelingen i dansk og matematik i 9. klasse tilgik en velfærdsuddannelse i 2020. Det er mere end blandt alle de unge, der lå hhv. top 10, 20 eller 50 pct.

FIGUR 4

Størst tilgang til velfærdsuddannelserne blandt de unge, der lå nederst i karakterfordelingen i 9. klasse i dansk og matematik

Figuren viser andelen af 19-24-årige, der tilgår en velfærdsuddannelse, fordelt på placering i karakterfordelingen i 9. kl. i dansk og matematik.

■ 2010 ■ 2015 ■ 2020

Anm.: Decilerne er lavet pr. alderstrin og pr. år.

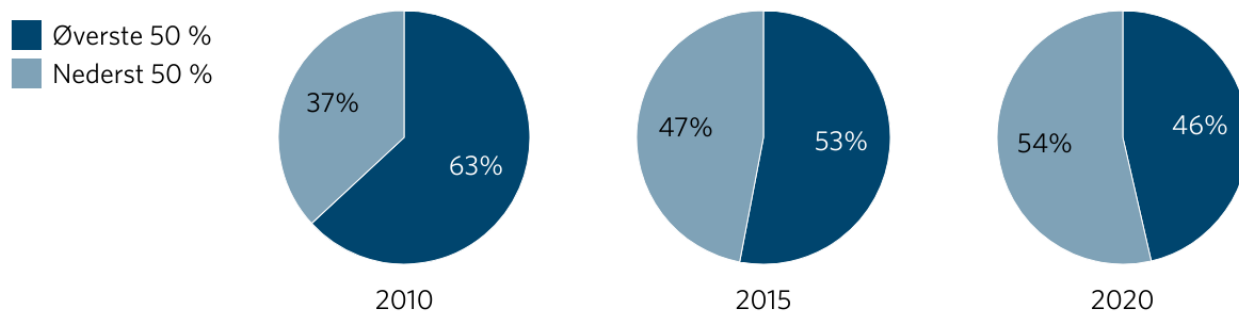
Grafik:

Ser man på, hvor den samlede tilgang i året kom fra, så er andelen der kommer fra den nederste halvdel af fordelingen vokset fra 37 til 54 pct.

FIGUR 5

Samlet tilgang til velfærdsuddannelserne blandt 19-24-årige fordelt på placering i karakterfordelingen i 9. klasse

Figuren viser andelen af den samlede tilgang i året, der kom fra hhv. øverste og nederste del i karakterfordelingen.

Grafik: • Kilde: AE på baggrund af DST-registerdata

Boks 2: Folkeskolekarakterer

Alle afgangsprøvekarakterer fra 9. klasse i dansk og matematik er koblet på befolkningen af 19-24-årige pr. 1. januar 2021, 2016 og 2011. Dernæst er der beregnet et simpelt gennemsnit pr. person. Har nogen været til afgangsprøver i 9. klasse i flere skoleår, så vælges prøverne fra seneste skoleår.

Populationen af 19-24-årige, der har karakteroplysninger fra folkeskolen, er lidt mindre end den oprindelige population, hvorfor den del af analysen bygger på 330-370.000 personer. 11 pct. af de 19-24-årige fra 1. januar 2011 mangler oplysninger om folkeskolekarakterer, mens det samme drejer sig om syv pct. af de 19-24-årige fra 1. januar 2021. Manglende oplysninger kan skyldes, at man har taget afgangsprøven før 2001/2002 eller at man har gået på en prøvefritaget grundskole.

Alle karakterer er på 7-trinsskalaen opgjort af DST. Dermed har DST omregnet de enkelte karakterer til 7-trinsskalaen selvom de oprindelige er blevet givet på 13-trinsskalaen. For de 19-24-årige i 2010 har flertallet oprindeligt fået karakterer på 13-trinsskalaen. Det samme gælder de 24-årige fra 2015.

Deciler er beregnet blandt alle med karakteroplysninger og pr. aldersgruppe pr. år. Det betyder, at decilerne på afgangskarakterer er lavet for de unge pr. år og aldersgruppe.

C – Gymnasiekarakterer

I dette afsnit har vi undersøgt tilgangen til velfærdsuddannelserne blandt de 19-24-årige, der har oplysninger om deres gennemsnit fra en gymnasial uddannelse.

Seks ud af ti af de 19-24-årige, der indgår i analysens første del, har oplysninger om et gennemsnit fra en gymnasial uddannelse. Det svarer til 99 pct. af alle 19-24-årige med en gymnasial uddannelse. Denne del

af analysen bygger dermed på oplysninger fra de 210-260.000 unge i alderen 19-24 år, der har en gymnasial uddannelse og som har oplysninger om gennemsnittet på deres studentereksamen.

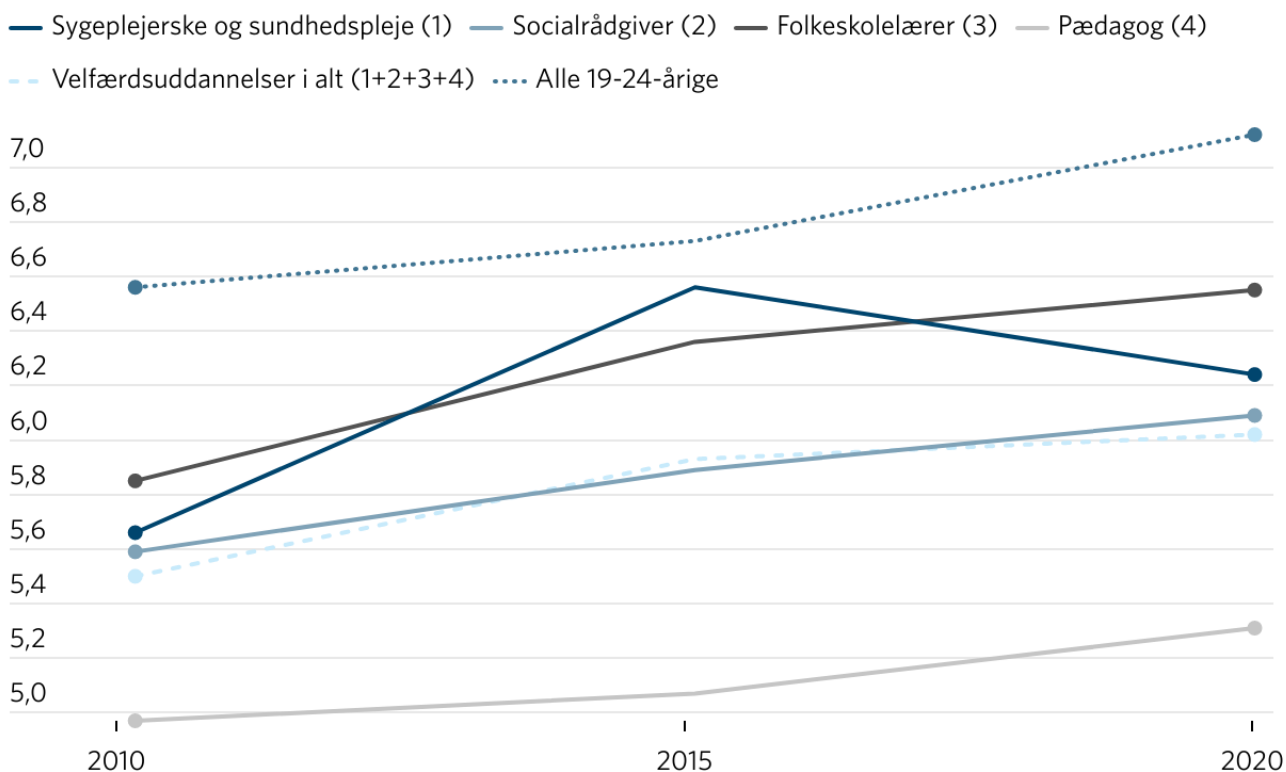
Figur 6 viser udviklingen i gennemsnittet fra en gymnasial uddannelse blandt 19-24-årige i alt og for dem, der tilgår en velfærdsuddannelse. Uanset hvilket år man ser på, så er gennemsnittet for dem, der tilgår en velfærdsuddannelse lavere end for de 19-24-årige med en gymnasial uddannelse samlet set. Forskellen er omkring 1 karakterpoint. F.eks. er gennemsnittet blandt de 19-24-årige, der tilgik en velfærdsuddannelse i 2020 6,0, mens gennemsnittet for alle 19-24-årige var 7,1. Det laveste karaktergennemsnit fra gymnasiet ses blandt de unge, der tilgår pædagoguddannelsen, hvor gennemsnittet i 2020 var 5,3. De unge, der tilgår læreruddannelsen eller sygeplejerskeuddannelsen har de højeste gennemsnit på 6,6 og 6,2.

Alle 19-24-årige med en gymnasial uddannelse fra 2015 og 2020 har fået karakterer på 7-trinsskalaen, men en del af de 19-24-årige i 2010 har oprindeligt fået karakterer på 13-trinsskalaen. Selvom alle karakterer på 13-trinsskalaen er konverteret til 7-trinsskalaen, så skal man være opmærksom på, at en del af de unge fra 2010 altså har fået karakterer på en anden skala.

FIGUR 6

Udvikling i karaktergennemsnit fra gymnasiet

Figuren viser gennemsnittet fra gymnasiet blandt alle 19-24-årige og blandt dem, der tilgår en af de fire velfærdsuddannelser. 7- trinsskala. Omfatter alle, der har gymnasiekarakterer.

Anm.: Figuren omfatter 19-24-årige, der har oplysninger om gennemsnit fra en gymnasial uddannelse. Unge uden en gymnasial uddannelse er ikke medtaget.

Grafik:

Vi har også undersøgt, hvor mange, der tilgår velfærdsuddannelser alt efter deres relative placering i karakterfordelingen, når vi ser på gennemsnittet fra deres gymnasiale uddannelse. Vi har inddelt de unge i deciler blandt alle, der har gymnasiekaraktergennemsnit og vi har lavet fordelingen pr. alderstrin og pr. årstal. Dermed viser vi, hvordan de unge placerer sig relativt til unge på samme alder og samme år.

Det ses af figur 7, at tilgangen til velfærdsuddannelserne er størst blandt den halvdel af de unge, der havde de laveste karakterer. I 2020 tilgik 4,8 pct. af de 19-24-årige en velfærduddannelse, når man ser på den gruppe af de unge, der lå i den halvdel af fordelingen, med de laveste karakterer. Det er en tilgang, der er mere end dobbelt så stor sammenlignet med den halvdel af de unge, der havde det højeste gennemsnit, her var tilgangen 2,1 pct. i 2020. Kun omkring 0,5 pct. af de unge, der lå i top ti pct. af karakterfordelingen på deres alderstrin tilgik en velfærdsuddannelse.

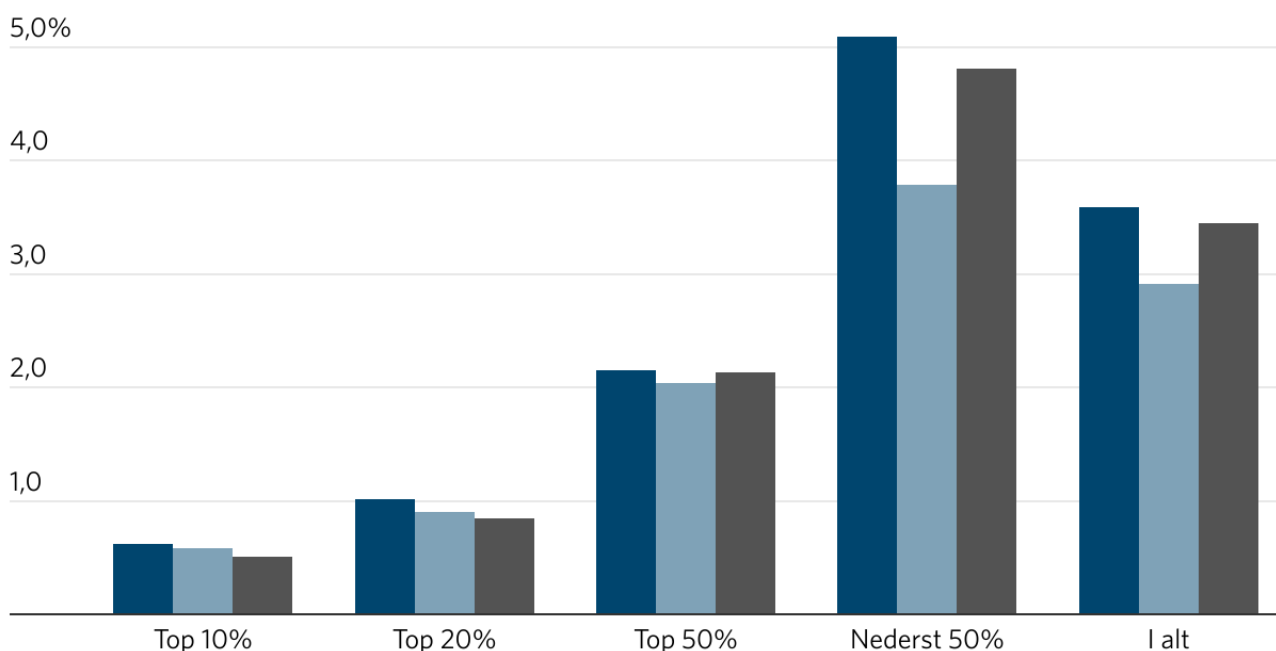
Over tid er tilgangen til velfærdsuddannelserne fra top-10 og 20 pct. reduceret en anelse. Tilgangen fra den øverste halvdel af karakterfordelingen er stort set den samme hen over perioden, mens tilgangen fra den nederste halvdel faldt fra 2010 til 2015, hvorefter den så er steget igen fra 3,8 pct. i 2015 til 4,8 pct. i 2020.

FIGUR 7

Størst tilgang til velfærdsuddannelserne blandt de unge, der lå nederst i karakterfordelingen i gymnasiet

Figuren viser andelen af 19-24-årige, der tilgår en velfærdsuddannelse, fordelt på placering i karakterfordelingen i gymnasiet. Omfatter alle der har gymnasiekarakterer.

■ 2010 ■ 2015 ■ 2020

Anm.: Decilerne er lavet pr. alderstrin og pr. år.

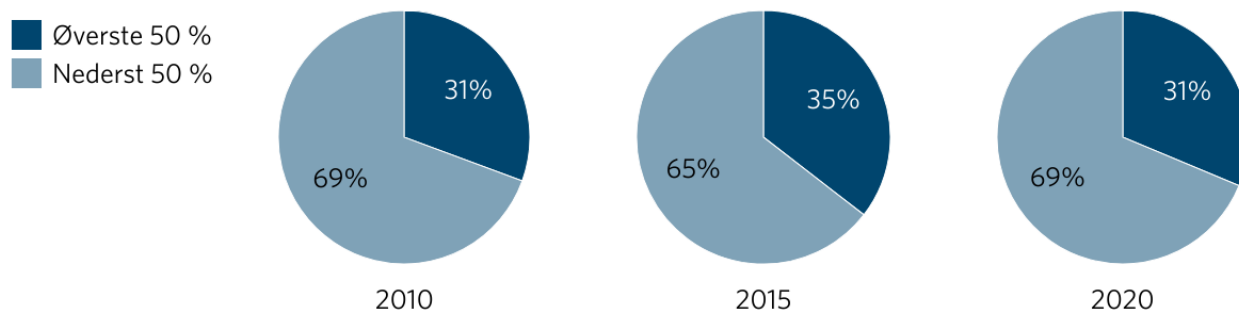
Grafik:

Figur 8 viser den samlede tilgang i de tre år fordelt på, hvor mange, der kommer fra hhv. den øverste og nederste halvdel af fordelingen. De seneste tal viser, at syv ud af ti af de 19-24-årige, der tilgik en velfærdsuddannelse, tilhørte den nederste halvdel af karakterfordelingen i 2020.

FIGUR 8

Syv ud af ti af de 19-24-årige, der tilgår en velfærdsuddannelse, tilhørte den nederste halvdel af karakterfordelingen i gymnasiet

Figuren viser andelen af den samlede tilgang i året, der kom fra hhv. øverste og nederste del i karakterfordelingen i gymnasiet. Omfatter alle, der har oplysninger om gennemsnit fra gymnasiet.

Anm.: Omfatter alle, der har karakteroplysninger fra gymnasiet.

Grafik: • Kilde: AE på baggrund af DST-registerdata

Boks 3: Gennemsnit fra gymnasial uddannelse

Alle eksamensgennemsnit fra gymnasiale uddannelser (fra UDG-registeret) er koblet på populationen fra del A. Har man taget flere gymnasiale eksaminer, så vælges den første.

Omkring 60 pct. af de 19-24-årige fra del A har oplysninger om et eksamensgennemsnit fra en gymnasial uddannelse. Dermed er populationen i denne del på ca. 210-260.000 personer pr. år.

De personer, der har karakteroplysninger fra en gymnasial uddannelse, dækker 99 pct. af de 19-24-årige fra del A, der har en gymnasial uddannelse. Gymnasiale uddannelser dækker STX, en hel HF-eksamen, HTX, HHX, studenterkursus og IB.

Eksamensgennemsnittet er enten givet på 13-trinsskalaen eller på 7-trinsskalaen. Blandt unge pr. 1. januar 2016 og 2021 er alle karakterer givet efter 7-trinsskalaen. Men blandt unge fra 1. januar 2011 har nogle fået karakterer på 13-trinsskalaen. Særligt blandt de 23- og 24-årige har flertallet fået et eksamenssnit fra gymnasiet på 13-trinsskalaen.

Til brug for analyserne af eksamensgennemsnittet fra gymnasiale uddannelser er benyttet 7-trinsskalaen. Det betyder, at alle, der har fået karakterer på 13-trinsskalaen har fået konverteret deres gennemsnit til 7-trinsskalaen ud fra den officielle omregningstabel fra [UFM](#).

Deciler er beregnet blandt alle med karakteroplysninger og pr. aldersgruppe pr. år. Det betyder, at decilerne på afgangskarakterer er lavet for de unge pr. år og aldersgruppe.

Både når det gælder gennemsnittet på den gymnasiale eksamen og når det gælder tilgangen fordelt på deciler har vi lavet en følsomhedsanalyse, hvor vi har set bort fra

-
- 1** **Aldersafgrænsningen til de 24-årige er lavet for at sikre, at der findes registeroplysninger om karakterer fra folkeskolen for alle aldersgrupper i hele måleperioden. Omkring 60 pct. af den årlige tilgang til de fire velfærdsuddannelser er 19-24 år (se tabel UDDAKT50 på statistikbanken).**